

RIKSDAGENS SVAR 173/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om kommunala pensioner

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om kommunala pensioner (RP 86/2006 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 36/2006 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om kommunala pensioner

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 13 juni 2003 om kommunala pensioner (549/2003) 28 § 3 och 4 mom., 41 §, 76 § 2, 4 och 5 mom., 86 § 3 mom., 112 § 3 mom. samt 118, 156 och 158 §,

av dem 28 § 3 och 4 mom., 41 § samt 76 § 2, 4 och 5 mom. sådana de lyder i lag 713/2004 och 158 § sådan den lyder i lag 921/2003,

ändras 2 § 1 mom., 3 § 2 mom. 2 punkten, 4 § 3—5, 8 och 10 punkten, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 2 punkten, 13 § 1 mom., 14 § 1 mom. 1 och 5 punkten samt 2 mom., 15 och 16 §, 17 § 1—3 mom., 21 och 22 §, den finska språkdräkten i 23 §, den finska språkdräkten i 24 § 1 mom. 2 punkten, 24 § 2 mom., den finska språkdräkten i 24 § 3 mom., den finska språkdräkten i 26 §, 27 §, 28 § 2 mom., 29 och 30 §, 40 § 4 mom., 43 § 4 mom., 44—49 §, i 52 § 1 mom. det inledande stycket samt 3, 7 och 8 punkten, 52 § 3 och 4 mom., 53 § 3, 4 och 6 mom., 54 § 2 mom., 55 och 59 §, 68 § 1 och 2 mom. samt 3 mom. 9 och 10 punkten, 69 § 2 mom., 70 § 2 mom., 71 §, 72 § 1 mom., 73 § 3 mom., rubriken för 76 §, i 76 § 1 mom. det inledande stycket, 76 § 3 och 6 mom., rubriken för 77 §, i 77 § 1 mom. det inledande stycket och 3 punkten, 77 § 2—4 mom., 78 §, 83 § 2 mom., 84 § 2 och 3 mom., 87—91 och 94 §, 95 § 1 mom., 96 och 97 §, 98 § 2 mom., 99 § 2 mom., 100 § 2 mom., 104—106 §, 107 § 3 mom., 108 § 1 och 2 mom., 110 § 1 och 3 mom., 112 § 1 och 2 mom., 114 §, 115 § 1—3 mom., 120 § 2, 3 och 5 mom., 124—126 §, 127 § 1 mom., 129 §, 131 § 1 mom., rubriken för 132 § och 132 § 1 mom., 133 § 2 och 3 mom., 134 och 144 §, 145 § 4 mom. 4—6 punkten samt 6 mom., 148 § 1 mom. 1—3 och 7 punkten, 149 § 1 mom. 1—3 punkten samt 4 mom., 151 och 153—155 §, 157 § 1 mom., 159 § 3 mom., 160 § 3 och 4 mom. samt 161 och 162 §,

av dem 2 § 1 mom., 17 § 2 och 3 mom., 21 och 22 § samt rubriken till 132 § och 132 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 921/2003, 3 § 2 mom. 2 punkten, 4 § 8 och 10 punkten, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 2 punkten, 13 § 1 mom., 14 § 2 mom., 16 §, den finska språkdräkten i 23 §, 24 § 2 mom. och den finska språkdräkten i 24 § 3 mom., den finska språkdräkten i 26 §, 27 §, 28 § 2 mom., 29 och 30 §, 40 § 4 mom., 43 § 4 mom., 45—49 §, i 52 § 1 mom. det inledande stycket samt 3, 7 och 8 punkten, 52 § 3 och 4 mom., 53 § 3, 4 och 6 mom., 54 § 2 mom., 55 och 59 §, 68 § 1 och 2 mom. samt 3 mom. 9 och 10 punkten, 69 § 2 mom., 70 § 2 mom., 71 §, 72 § 1 mom., 73 § 3 mom., rubriken för 76 §, i 76 § 1 mom. det inledande stycket, 76 § 3 och 6 mom., rubriken för 77 §, i 77 § 1 mom. det inledande stycket och 3 punkten, 77 § 2—4 mom., 78 §, 87 och 105 §, 110 § 1 mom., 112 § 1 mom., 115 § 1 mom., 133 § 2 mom. och 148 § 1 mom. 7 punkten sådana de lyder i nämnda lag 713/2004, 4 § 4 och 5 punkten, 104 och 106 § samt 107 § 3 mom. sådana de lyder i lag 1188/2003, 17 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lagar 921/2003 och 713/2004, 88, 89, 125 och 126 § sådana de lyder delvis ändrade i sistnämnda lag, 100 § 2 mom., 110 § 3 mom., 120 § 5 mom. och 134 § sådana de lyder i lag 1216/2004, 153 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 921/2003 och 1188/2003, 154 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 921/2003 och 713/2004 samt 155 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 921/2003, samt

fogas till 13 §, sådan den lyder i nämnda lag 713/2004, ett nytt 4 mom., till 14 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, ett nytt 4 mom. i stället för det 4 mom. som upphävts genom sistnämnda lag, till 32 §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 2 mom., till 40 §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 5 mom., till 68 § 3 mom., sådant det lyder i sistnämnda lag, en ny 11 punkt, till 68 §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 6 mom., till 98 § ett nytt 4 mom., till lagen en ny 117 § i stället för den 117 § som upphävts genom sistnämnda lag, till 119 § nya 2 och 3 mom., till lagen en ny 128 a §, till 133 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, nya 5—7 mom., till 145 § 4 mom. en ny 7 punkt och till lagen en ny 167 a §, som följer:

2 §

Medlemssamfund

Kommuner och samkommuner samt den kommunala pensionsanstalten och Kommunernas garanticentral är medlemssamfund i den kommunala pensionsanstalten direkt med stöd av denna lag.

3 §

Lagens tillämpningsområde

Pensionsskyddet omfattar också

2) närståendevårdare enligt 2 § i lagen om stöd för närståendevård (937/2005),

4 §

Allmänna definitioner

I denna lag avses med

3) arbetspensionslag lagar och pensionsstadgor som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) samt andra med dem jämförbara författningar där pension som baserar sig på arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagaverksamhet fastställs,

4) pensionslagar för den offentliga sektorn denna pensionslag och lagar som nämns i 3 § 2 mom. 2, 3 och 5 punkten i lagen om pension för arbetstagare,

5) pensionslagar för den privata sektorn lagen om pension för arbetstagare och lagar som nämns i 3 § 1 mom. i den nämnda lagen,

8) återstående tid tiden mellan ingången av det år under vilket arbetsoförmågan börjar och

den sista dagen i den månad under vilken personen fyller 63 år,

10) penningbelopp summor som 2004 motsvarar värdet ett (1,000) på den lönekoeficient som avses i 96, 97 och 100 § i lagen om pension för arbetstagare,

11 §

Ålderspension

Anställda har rätt att gå i ålderspension under tiden mellan uppnådd 63 och uppnådd 68 års ålder. En förutsättning är att den anställdes kommunala anställning inte fortsätter.

Ålderspension beviljas tidigast från ingången av kalendermånaden efter uppnådd 63 års ålder och anställningens upphörande. Ålderspension beviljas dock inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än tre månader före ansökan om pension.

12 §

Ålderspension från offentliga pensionssystem

En anställd har rätt till ålderspension enligt denna lag om han eller hon före 63 års ålder har fått ålderspension som för tiden före den 1 januari 1995 har ökat med 11/60 procent per månad med stöd av

2) lagen om statens pensioner (/) eller lagstiftning som har samband med den,

13 §

Förtida och uppskjuten ålderspension

På ansökan beviljas ålderspension i förtid minskad med förtidsminskning enligt 42 § tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 62 års ålder uppnåtts, eller såsom uppskjuten efter att 68 års ålder uppnåtts ökad med uppskovsförhöjning enligt nämnda paragraf. En förutsättning för erhållande av förtida

ålderspension är att den anställdes kommunala anställning inte fortsätter.

Om en anställd fortsätter att arbeta sedan han eller hon fyllt 68 år, beviljas ålderspension tidigast från ingången av den månad som följer på ansökan om pension.

14 §

Deltidspension

Berättigad till deltidspension är en anställd i åldern 58—67 år, förutsatt att

1) han eller hon inte får någon annan arbetspension på grundval av eget arbete eller någon motsvarande utländsk pension eller pension på grundval av anställning i en internationell organisation eller en institution inom Europeiska gemenskaperna,

5) han eller hon inte uteblir från arbetet en längre tid än sex veckor i följd, i dessa sex veckor inräknas inte semester eller annan därmed jämförbar tid, och inte heller tid för vilken han eller hon får dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), lön för sjukdomstid, ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om trafikförsäkring (279/1959) eller dagpenning som grundar sig på bestämmelserna i lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) till den del som den anställda har fått dessa förmåner i sammanlagt högst tolv månader.

För familjedagvårdare och familjevårdare uppfylls kravet på inkomster under tre kalenderår enligt 1 mom. 2 punkten dock om de årliga inkomsterna uppgår till minst 10 500 euro. Såsom anställning på heltid betraktas då sådant arbete i vilket arbetsinkomsterna uppgår till minst 875 euro per månad. Det förutsätts inte att arbetstiden minskas.

Om den nedgång i den anställdes förvärvsinkomster som avses i 1 mom. 4 punkten avviker från förkortningen i arbetstiden av den anledningen att i förvärvsinkomsten för förvärvsarbete på heltid har ingått övertidsersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra

särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men som inte ingår i förvärvsinkomsten för deltidssarbete, beaktas sådana tillägg och ersättningar inte vid prövningen av om den anställde uppfyller villkoren i 1 mom. 4 punkten.

15 §

När deltidspension avbryts, upphör och börjar på nytt

Om den anställdes inkomst av deltidssarbete eller frånvaron från arbetet tillfälligt förändras så att villkoren i 14 § 1 mom. 4 och 5 punkten för deltidssarbete inte uppfylls, avbryts utbetalningen av deltidspensionen på grundval av pensionsstagarens anmälan eller på pensionsanstaltens initiativ. Utbetalningen avbryts från ingången av följande möjliga betalningsperiod, förutsatt att orsaken till betalningsavbrottet fortfarande föreligger. Utbetald deltidspension återkrävs enligt 120 § för den tid under vilken villkoren för erhållande av deltidspension inte har uppfyllts.

Avbruten deltidspension börjar på grundval av pensionstagarens anmälan utbetalas på nytt räknat från den tidpunkt då villkoren för erhållande av deltidspension uppfylls. Har begäran om förnyad utbetalning av avbruten deltidspension inte lämnats inom sex månader sedan deltidspensionen avbröts, dras pensionen in från tidpunkten för avbrottet.

Uppfyller den anställde inte längre villkoren för att få deltidspension och inte något annat följer av 1 mom., dras deltidspensionen in. Om den dag från och med vilken villkoren för att få deltidspension inte uppfylls är kalendermånadens första dag, skall deltidspensionen dock utan hinder av 119 § 1 mom. dras in från denna dag. Deltidspension kan också dras in retroaktivt.

Om deltidspensionen har dragits in i enlighet med 3 mom., har den anställde rätt att på nytt få deltidspension när han eller hon uppfyller villkoren för pensionen. Har deltidspensionen varit indragen i högst sex månader beviljas pensionen enligt tidigare grunder, om inte något annat följer av 44 §.

Om en deltidspensionstagare beviljas ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension för samma tid för vilken deltidspension har betalats, betraktas deltidspensionen som en delbetalning av ålders-, invalid- eller arbetslöshetspensionen.

16 §

Ändring av deltidspension till ålderspension

Förutsättningen för att en anställd som får deltidspension skall få ålderspension är att deltidssarbetet har upphört och att han eller hon innan deltidspensionen upphör och deltidssarbetet slutar har uppnått den ålder då han eller hon har rätt att gå i ålderspension. Om den anställde efter att ha fyllt 68 år fortsätter i deltidssarbete, omvandlas deltidspensionen utan hinder av vad som bestäms någon annanstans i denna lag till en lika stor ålderspension. När den anställde upphör med deltidssarbetet beräknas ålderspensionen på ansökan på nytt.

17 §

Yrkesinriktad rehabilitering

En anställd har före 63 års ålder rätt att få ändamålsenlig yrkesinriktad rehabilitering för förhindrande av arbetsoförmåga eller förbättrande av arbets- och förvärvsförmågan

1) om en sjukdom, ett lyte eller en kroppsskada som konstaterats på behörigt sätt sannolikt medför risk för arbetsoförmåga enligt 24 § 1—3 mom., eller den anställde måste betraktas som arbetsoförmögen på det sätt som avses i nämnda moment, och

2) om de pensionsgrundande arbetsinkomsterna enligt 53 § 2 mom. för den återstående tiden är minst 25 133,40 euro, om den anställde hade blivit arbetsoförmögen vid tidpunkten för ansökan om rehabilitering eller, om den anställde redan får invalidpension, inkomsterna för den återstående tiden uppgår till minst det belopp som nämns ovan eller den återstående tiden har beaktats i pensionen enligt 53—58 §, sådana dessa lagrum lydde den 31 december 2004.

Med risk för arbetsoförmåga avses i 1 mom. en situation där det är sannolikt att den anställda under de närmaste åren, trots att möjligheterna till vård och medicinsk rehabilitering beaktas, utan yrkesinriktade rehabiliteringsåtgärder skulle bli beviljad invalidpension, antingen till fullt belopp eller i form av delinvalidpension. När rehabiliteringens ändamålsenlighet bedöms beaktas sökandens ålder, yrke, tidigare verksamhet, utbildning och etablering i arbetslivet samt huruvida den yrkesinriktade rehabilitering som söks sannolikt leder till att sökanden fortsätter i ett arbete som är lämpligt med tanke på hans eller hennes hälsotillstånd eller återgår till arbete. När ändamålsenligheten bedöms beaktas dessutom huruvida den yrkesinriktade rehabiliteringen uppskjuter sökandens pensionering.

Såsom yrkesinriktad rehabilitering kan en anställd tillhandahållas utbildning som leder till arbete eller yrke, arbetsprövning, arbetsträning och näringsunderstöd. Den anställda kan få ersättning för de nödvändiga och behövliga kostnader som rehabiliteringen har medfört. Innan den yrkesinriktade rehabiliteringen inleds skall den anställda ha en plan för den yrkesinriktade rehabiliteringen (*rehabiliteringsplan*). Pensionsanstalten kan stödja utarbetandet av planen.

21 §

Rätt till invalidpension under tid för vilken betalas rehabiliteringspenning

Rätt till invalidpension enligt 24 § 1—3 mom. föreligger inte utan giltigt skäl förrän rätten till rehabiliteringspenning enligt en arbetspensionslag eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) har upphört.

22 §

Säkerställande av rehabiliteringsmöjligheterna

Innan den kommunala pensionsanstalten fattar beslut om en invalidpension skall den vid be-

hov se till att sökandens möjligheter till rehabilitering har klarlagts. Avslås en ansökan om pension eller arbetspensionsrehabilitering, skall pensionsanstalten se till att sökanden ges information om rehabiliteringsmöjligheterna och att sökanden hänvisas, i samarbete med de instanser som tillhandahåller tjänster, till rehabilitering eller någon annan service som motsvarar hans eller hennes rehabiliteringsbehov. Pensionsanstalten skall vidare iakttä lagen om klientsamarbete inom rehabiliteringen (497/2003).

24 §

Invalidpension

Vid bedömningen av sådan nedgång i arbetsförmågan som avses i 1 mom. 2 punkten beaktas den anställdes återstående förmåga att skaffa sig förvärvsinkomster genom sådant till buds stående arbete som han eller hon skäligen kan förut sättas utföra. Härvid beaktas också den anställdes utbildning, tidigare verksamhet, ålder, bostadsort och andra därmed jämförbara omständigheter. Vid varierande arbetsförmåga beaktas de årliga inkomsterna.

27 §

Utredning av om arbetsoförmågan fortgår

Om den kommunala pensionsanstalten har grundad anledning att anta att pensionstagaren åter är arbetsförmögen, är pensionstagaren, om han eller hon åläggs därtill av pensionsanstalten, skyldig att för utredning av om arbetsoförmågan fortgår låta undersöka sig hos en av pensionsanstalten angiven legitimerad läkare eller på en rehabiliteringsanstalt eller en undersökningsinrättning som anvisas av pensionsanstalten. Pensionsanstalten skall då ersätta skäliga kostnader för undersökningen och eventuella resor.

28 §

Effekter av förändrad arbetsförmåga

— — — — —
När förändringar i arbetsförmågan eller återfående av arbetsförmågan bedöms eller avbrytande av invalidpension övervägs skall förändringarna i pensionstagarens arbetsinkomster beaktas. En anställd har inte rätt till full invalidpension under en tid då arbetsinkomsterna utgör mer än 40 procent av den stabiliserade medelinkomsten innan arbetsoförmågan börjar, eller till delinvalidpension under en tid då arbetsinkomsterna utgör mer än 60 procent av nämnda medelinkomst.

29 §

Indragning av invalidpension

Har pensionstagaren återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pension, dras invalidpensionen in från ingången av den kalendermånad som följer efter det att pensionstagaren återfått arbetsförmågan. Rehabiliteringspension och rehabiliteringstillägg kan dras in, om mottagaren utan giltig orsak har vägrat delta i yrkesinriktad rehabilitering eller utan giltig orsak har avbrutit en sådan rehabilitering.

Om invalidpensionen dras in eller rehabiliteringsstödet upphör, kan pensionen för att stödja återgången till arbete fortgå i form av rehabiliteringsstöd till samma belopp som delinvalidpension även för en kortare tid än ett år. Delinvalidpension kan betalas som full pension under den tid som rehabilitering enligt 17 § pågår och förhöjd på det sätt som bestäms i 46 §.

30 §

Avbrott i utbetalningen av invalidpension

Utbetalningen av invalidpension kan avbrytas, om pensionstagaren

1) förvärvsarbetar och inkomsten av detta arbete tillfälligt överstiger de inkomstgränser som avses i 28 § 2 mom.,

2) inte samtycker till undersökning som i enlighet med 27 § har föreskrivits av pensionsanstalten, förutom om det finns ett godtagbart skäl till detta,

3) inte lämnar resultaten av den undersökning som avses i 27 § till pensionsanstalten inom en skälig tid som pensionsanstalten sätter ut, eller

4) utan giltigt skäl vägrar delta i rehabilitering eller utbildning som pensionsanstalten ordnar.

Invalidpensionen justeras, avbryts eller dras in på ansökan av pensionstagaren eller på pensionsanstaltens initiativ på de villkor som anges i 1 mom. eller i 28 eller 29 §. Pensionen justeras, avbryts eller indras dock inte för en längre tid än ett år som föregår den kalendermånad som närmast följer på pensionstagarens ansökan om justering eller pensionsanstaltens justeringsåtgärder. Om en invalidpension vars utbetalning avbrutits dras in, skall pensionen dras in från och med tidpunkten för avbrytandet.

32 §

Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för pension

— — — — —
Pensionen beräknas i form av invalidpension men beviljas i form av ålderspension från ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnås, om

1) den anställda har fyllt 63 år före utgången av den primärtid som avses i 12 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen, eller

2) någon primärtid inte enligt 12 kap. 3 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen fastställs för den anställda eftersom han eller hon har fyllt 63 år.

40 §

Tillväxtprocent

— — — — —
När pensionstillväxten per månad beräknas används som tillväxtprocent 1/12 av den till-

växtprocent som nämns i 1—3 och 5 mom. Tillväxer pensionen på basis av 1 mom. enligt olika tillväxtprocent för arbetsinkomster som betalats under ett kalenderår, fås tillväxtprocenten för året genom att medeltalet av tillväxtprocenten per månad räknas ut för månaderna från ingången av året eller från upphörandet av den tidigare pensionen till utgången av året, dock högst till dess pensionen börjar löpa, och genom att detta tal multipliceras med 12.

Om en anställd vid uppnådd 53 års ålder arbetar i ett land utanför Finland i vilket tillämpas rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, nedan *EG:s förordning om social trygghet*, skall till den kalkylerade pensionen, i fråga om vilken gäller att när den fastställs betraktas sådan tid i arbete i ett annat EU- och EES-land som omfattas av arbetspensionslagarna som tid i arbete enligt denna lag (*teoretisk pension*) fogas ett särskilt tillägg som räknas ut på basis av skillnaden mellan den tillväxtprocent som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten och den tillväxtprocent som avses i 1 mom. 1 punkten. Det särskilda tillägget räknas ut på basis av arbetsinkomsterna i Finland.

43 §

Deltidspensionens belopp

— — — — —
Deltidspensionens maximibelopp är 75 procent av de arbetspensioner som den anställda har tjänat in innan deltidspensionen börjar och som har minskats i enlighet med 76 § samt av pension som den anställda tjänat in enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003). Med sådan pension jämföras en motsvarande förmån som intjänats i ett land som tillämpar EG:s förordning om social trygghet och som ingått en överenskommelse om social trygghet med Finland. Om uppgifter inte fås om en sådan förmån, kan som pension som skall beaktas vid beräkningen av maximibeloppet användas en sådan teoretisk

pension som den anställda skulle ha tjänat in om hans eller hennes på arbetet i en främmande stat baserade försäkringstid skulle ha varit tjänstgöring som omfattats av denna lag. Från deltidspension avdras dock inte sådan dagpenning eller ersättning för inkomstbortfall som avses i 76 §, om den har beviljats på grundval av arbete som utförts under tiden med deltidspension. Om den anställda har rätt till deltidspension också enligt någon annan arbetspensionslag och den här avsedda gränsdragningen minskar deltidspensionen, görs minskningen med beaktande av dessa lagar i förhållande till de arbetsinkomster som beaktats i den förvärvsinkomst som stabiliserats enligt dem.

44 §

Omräkning av deltidspensionens belopp

Deltidspensionens belopp omräknas, om det har inträffat en sådan förändring i deltidspensionstagarens förvärvsinkomster under tiden för deltidsarbete som på ett betydande sätt avviker från den allmänna löneutvecklingen eller om deltidspensionstagaren beviljas ny deltidspension enligt någon annan arbetspensionslag.

Deltidspensionens maximibelopp omräknas, om deltidspensionstagaren beviljas en i 76 § avsedd primär förmån eller om beloppet av en sådan förmån ändras.

Deltidspensionens belopp omräknas från ingången av kalendermånaden efter den under vilken förändringen skett eller, om förändringen sker kalendermånadens första dag, från denna dag.

När deltidspensionen omräknas anses den förvärvsinkomst som deltidspensionen första gången fastställdes på som stabiliserad förvärvsinkomst.

45 §

Rehabiliteringspenningens belopp

Om en anställd är helt och hållet förhindrad att utföra förvärvsarbete på grund av yrkesinriktad rehabilitering, är rehabiliteringspenningen

lika stor som det sammanräknade belopp av pensioner enligt arbetspensionslagarna, förhöjt med 33 procent, som den anställde skulle ha rätt till om han eller hon vid tidpunkten för ansökan om rehabilitering hade blivit arbetsoförmögen på ett sätt som berättigar till full invalidpension.

Om en anställds sjukledighet har börjat medan hans eller hennes anställning pågick och rehabiliteringsbehovet fanns redan när sjukledigheten började, är rehabiliteringspenningen dock lika stor som det sammanräknade belopp av arbetspensioner, förhöjt med 33 procent, som den anställde skulle ha rätt till om han eller hon när sjukledigheten började hade blivit arbetsoförmögen på ett sätt som berättigar till full invalidpension.

Om en anställd under den tid yrkesinriktad rehabilitering pågår förtjänar mer än hälften av den stabiliserade inkomst på vilken pensionsdelen för återstående tid räknas ut för pension som avses i 1 mom., utgör rehabiliteringspenningen hälften av beloppet av full rehabiliteringspenning enligt 1 mom.

46 §

Rehabiliteringstilläggets belopp

Rehabiliteringstillägget utgör 33 procent av beloppet av rehabiliteringsstöd och invalidpension.

47 §

Beloppet av rehabiliteringsunderstöd enligt prövning

Rehabiliteringsunderstödet enligt prövning är lika stort som invalidpensionen, och utöver understödet betalas inte rehabiliteringstillägg.

48 §

Invalidpensionens och delinvalidpensionens belopp

Beloppet av full invalidpension är det sammanlagda beloppet av den pension som bestäms

enligt 40 § och pensionsdelen för återstående tid enligt 53 och 54 §. Delinvalidpensionen utgör hälften av full pension.

49 §

Arbetslöshetspensionens belopp

Arbetslöshetspensionen är lika stor som den invalidpension enligt denna lag som skulle ha beviljats den anställde, om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet hade varit berättigad till invalidpension. När pension för återstående tid beräknas tillämpas dock 53—58 och 68—72 §, sådana de lydde den 31 december 2004, och så att den 31 december 2006 betraktas som pensionsfallet för arbetslöshetspension. Till arbetslöshetspensionen läggs dock inte pension för återstående tid.

52 §

Förmåner som berättigar till pension

Till pension berättigar också de förmåner som nämns i 1—9 punkten och som den anställde har fått från ingången av kalendermånaden efter den då han eller hon fyllde 18 år fram till utgången av kalenderåret före pensionsfallet. När ålderspension räknas ut beaktas dock sådan inkomst som ligger till grund för en förmån som den anställde erhållit fram till utgången av månaden för ålderspensionsfallet. Oavlönad tid berättigar till pension om den anställde före ingången av året för pensionsfallet har minst 12 566,70 euro i arbetsinkomster enligt en arbetspensionslag. Förmånerna berättigar dock inte till pension för tid för vilken den anställde har fått annan pension än deltids- eller familjepension enligt en arbetspensionslag. De inkomster som ligger till grund för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänför sig. Sådan pensionsrätt som avses i denna paragraf bestäms enligt de arbets- och förvärvsinkomster som förmånerna grundar sig på som följer:

— — — — —
3) inkomst som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomst-

skydd för arbetslösa till den del som dagpenningen har erhållits till utgången av den månad under vilken 63 års ålder uppnåtts,

7) arbetsinkomst som ligger till grund för rehabiliteringspenning enligt en arbetspensionslag eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, eller för ersättning för inkomstbortfall som beviljats enligt bestämmelserna om rehabilitering inom ramen för olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkring, för den tid för vilken förmånen har utbetalats till den anställde, dock inte om rehabiliteringspenningen har utbetalats som ett tillägg till pension,

8) sådan arbetsinkomst som ligger till grund för sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning och specialvårdspenning och som avses i sjukförsäkringslagen, för den tid för vilken dagpenningen har utbetalats till den anställde,

Grund för pensionen är 75 procent av de inkomster som ligger till grund för den förmån som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten och 65 procent av den inkomst eller arbetsinkomst som ligger till grund för den förmån som avses i 4—9 punkten. Den arbetsinkomst som ligger till grund för partiell sjukdagpenning enligt 8 punkten utgör dock hälften av den arbetsinkomst som ligger till grund för sjukdagpenningen.

Om en pensionstagare är berättigad till pension enligt två eller flera arbetspensionslagar, behandlas och avgörs den del av pensionen som intjänats på basis av de inkomster som nämns i 1—3 mom. av den sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. eller, ifall bestämmelserna om sista pensionsanstalt inte tillämpas, den pensionsanstalt som avses i 106 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare eller, om den anställde inte har arbetsinkomster som är försäkrade enligt pensionslagar för den privata sektorn, den pensionsanstalt där pensionsskyddet har ordnats på basis av det sista förvärvsarbetet. Ansvar för den pension som intjänats på basis av dessa förmåner fördelas mellan pensionsanstalterna på det sätt som föreskrivs i 178 § i lagen om pension för arbetstagare.

53 §

Återstående tid

När inkomsten för den återstående tiden bestäms medräknas också inkomst eller arbetsinkomst som hänförs till granskningstiden och som ligger till grund för en sådan förmån som nämns i 52 §, dock så att inkomst som ligger till grund för moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning beaktas till ett belopp som nämns i paragrafens 2 mom.

Om den anställde under granskningstiden har fått grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd eller utbildningsdagpenning till ett belopp som motsvarar grunddagpenningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice som grundstöd, beaktas när inkomsten för den återstående tiden bestäms såsom arbetsinkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken nämnda förmån har erlagts. På motsvarande sätt beaktas även dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, om den har beviljats till ett belopp som motsvarar grunddagpenningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om den anställdes arbetsinkomster under granskningstiden är mindre än den stabiliserade inkomstnivån på grund av vård av ett barn under tre år och pensionsskyddet till följd av detta skulle ha sjunkit med minst 20 procent, används, utan hinder av vad som bestäms ovan i denna paragraf, på ansökan av den anställde såsom inkomst enligt 1 mom. den arbetsinkomst som barnavårdstiden inte har minskat. Härvid beaktas dock arbetsinkomster som erhållits under de högst tio senaste åren.

54 §

Inkomst för den återstående tiden i särskilda fall

Om den anställde har blivit arbetsoförmögen före utgången av det kalenderår under vilket han eller hon fyller 23 år är granskningstiden, utan

hinder av vad som bestäms i 53 § 2 mom., tiden mellan ingången av månaden efter den under vilken den anställda fyllde 18 år och utgången av den månad under vilken den anställda blev arbetsförmögen. Härvid är inkomsten för den återstående tiden summan av de enligt 71 § justerade arbetsinkomster som erhållits under granskningstiden dividerad med det antal månader som ingår i samma period, dock med högst 60.

55 §

Fördelning av inkomst för den återstående tiden

Inkomst för den återstående tiden som omfattas av denna lag utgör samma relativa andel av summan av inkomster för återstående tid som de arbetsinkomster som omfattas av denna lag utgör av summan av inkomster enligt alla arbetspensionslagar under den granskningstid som avses i 53 och 54 §.

59 §

Tid med pension som räknas som pensionsgrundande

Skall till en anställd som har invalidpension senare betalas pension på nya grunder på grund av ålder eller arbetsförmåga, räknas såsom till pension berättigande tid även den tid under vilken den anställda fick invalidpension. När pension enligt denna lag bestäms för tiden med invalidpension, används såsom grund den relativa andel av inkomsterna för den återstående tiden som motsvarar den andel som beloppet av arbetsinkomster enligt denna lag utgör av summan av inkomster enligt alla arbetspensionslagar.

Om den anställda har fått invalidpension utan grund, räknas vid beräkningen av ny pension inte denna tid med pension såsom till pension berättigande tid.

68 §

Inkomster som skall beaktas i pensionen

När den pensionsgrundande arbetsinkomsten bestäms skall lön, resultatpremie eller något annat vederlag som har betalats eller avtalats att betalas som ersättning för arbete beaktas. Ett sådant vederlag anses höra till den pensionsgrundande arbetsinkomsten också när det betalas till den anställda av ett konkursbo, av en sådan myndighet som enligt lönegarantilagen (866/1998) ansvarar för lönegarantin eller av någon annan betalare (*ställföreträdande betalare*) i stället för av arbetsgivaren. Som arbetsinkomst för en förtroendevald betraktas ersättningar för inkomstbortfall och separata arvoden för viss tid.

Har vederlag för arbete avtalats att helt eller delvis gottgöras med

1) avgifter eller lösen från allmänheten, som beaktas till samma belopp som vid den senaste verkställda beskattningen, om inte någon annan tillförlitlig utredning om deras belopp presenteras, eller

2) dagpenning som betalas av en sjukkasse enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992) och som den anställda får i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal, räknas också denna inkomst med i den pensionsgrundande arbetsinkomsten.

Som sådant vederlag för arbete som avses i 1 mom. betraktas bland annat inte

9) sådana vinstpremieandelar enligt personalfondslagen (814/1989) som har överförts till en personalfond eller lyfts kontant, eller en fondandel som har lyfts ur personalfonden,

10) poster som enligt ett beslut av bolagsstämman betalas till en anställd i form av vinstutdelning eller som kontant vinstpremie, under förutsättning att den kontanta vinstpremien betalas till hela personalen och att syftet inte är att med hjälp av den ersätta det lönesystem som förutsätts i ett kollektivavtal eller arbetsavtal, och att grunderna för beräkning av den kontanta premien överensstämmer med 2 § 2 mom. i personalfondslagen och att bolagets fria kapital är större än det sammanlagda beloppet av den kon-

tanta vinstpremie och den utdelning som skall betalas till aktieägarna och vilka fastställs vid bolagsstämman, och inte heller

11) en vinstandel eller utdelning som en delägare i ett bolag har lyft.

— — — — —
När den pensionsgrundande arbetsinkomsten för en kommunalveterinär bestäms, beaktas utöver de avlöningsförmåner som kommunen betalar för tjänsteåligganden även det penningbelopp som det kommunala organ som avses i 7 § i veterinärvårdslagen (685/1990) årligen fastställer såsom de arvoden enligt 14 § 1 mom. i nämnda lag som veterinären tar ut hos djurägare eller djurinnehavare, enligt vad som föreskrivs med stöd av veterinärvårdslagen.

69 §

Avdrag för löntagarnas pensionsavgift

— — — — —
Motsvarande avdrag görs också från sådana arvoden som veterinärer får av andra än medlemssamfund och som enligt 68 § 6 mom. skall beaktas i pensionslönen.
— — — — —

70 §

Pensionstillväxt för året för pensionsfallet

— — — — —
Om inkomsterna under året före året för pensionsfallet likväl avviker mer än 10 procent från de genomsnittliga inkomsterna under de två föregående åren eller om den anställda har pensionsberättigande förmåner enligt 52 § under året för pensionsfallet, tillämpas inte vad som föreskrivs i 1 mom. utan pensionen för året för pensionsfallet tillväxer på grundval av inkomster som omfattas av denna lag och som betalats före pensionsfallet.

71 §

Lönekoeficient

De inkomstgränser och penningbelopp som anges i denna lag samt inkomsten för vart och ett av de år för vilket pensionen räknas ut justeras med en koeficient om vilken föreskrivs i 96, 97 och 100 § i lagen om pension för arbetstagare (*lönekoeficient*).

72 §

Åldersförhöjning

Invalidpension, delinvalidpension eller rehabiliteringsstöd höjs med den nedan nämnda koeficienten från ingången av det kalenderår fram till vilket det har gått fem kalenderår sedan pensionen eller rehabiliteringsstödet började. Förhöjningen bestäms enligt den anställdes ålder vid ingången av året för förhöjningen så att förhöjningsprocenten är 21 när den anställda är i åldern 24—26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. När den anställdes ålder är över 55 år, görs ingen förhöjning. Engångsförhöjningen läggs inte till rehabiliteringstillägget.

73 §

Livslängdskoeficient

— — — — —
Som livslängdskoeficient används den koeficient som social- och hälsovårdsministeriet årligen fastställer med stöd av 83 § i lagen om pension för arbetstagare.

76 §

Primära förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag avdras följande primära förmåner:

— — — — —
Om en anställd har rätt till en i 1 mom. nämnd förmån, betalas i pension enligt denna lag av skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av

alla arbetspensioner och de förmåner som nämns i 1 mom. en lika stor del som pensionen enligt denna lag utgör av samtliga arbetspensioner.

Som primär förmån betraktas även en sådan förmån från en annan stat som motsvarar en förmån som avses i 1 mom. Om när den anställdes pension bestäms återstående tid skall beaktas enligt pensionslagstiftningen i två eller flera stater som tillämpar EG:s förordning om social trygghet eller i en stat med vilken Finland har ingått en överenskommelse om social trygghet, förhindras överlappande återstående tid genom att återstående tid beviljas enligt denna lag i samma förhållande som den anställdes försäkringstid enligt arbetspensionslagarna utgör av försäkringstiden i alla länder som beviljar återstående tid.

77 §

Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån

Pensionsbeloppet justeras, om

3) pensionstagaren beviljas i 76 § 6 mom. avsedd förmån, eller

Dagpenning som avses i 1 mom. 2 punkten avdras dock inte om dagpenningen har beviljats en person som erhåller delinvalidpension och den grundar sig på olycksfall som inträffat medan delinvalidpensionen utbetalades.

Pensionsbeloppet justeras inte, om en förmån som avses i 1 mom. beviljas eller ändras för högst fyra månader räknat från att förmånen börjar betalas eller dess belopp förändras.

Pensionen justeras räknat från den tidpunkt då en förmån som avses i 1 mom. 1 eller 2 punkten beviljas eller dess belopp förändras eller från den tidpunkt då pensionsanstalten får kännedom om att en förmån som avses i 1 mom. 3 punkten beviljas eller förändras.

78 §

Indexjustering

Pensionen justeras kalenderårsvis så som föreskrivs i 98 § i lagen om pension för arbetstagar.

83 §

Barn

Rätt till barnpension kan inte uppkomma efter flera än två förmånslåtare samtidigt. Barnpension skall alltid betalas till ett barn efter barnets egen förälder. Om ett barn som får barnpension efter två förmånslåtare senare beviljas barnpension efter sin egen förälder, upphör den barnpension som först beviljats efter en annan förmånslåtare från den tidpunkt då den barnpension som beviljas efter den egna föräldern börjar.

84 §

Grund för familjepension

Fick förmånslåtaren inte sådan pension som nämns i 1 mom., uträknas beloppet av förmånslåtarens pension som om sådan arbetsoförmåga som hade medfört rätt till full invalidpension hade inträtt på dödsdagen.

I grunden för familjepensionen beaktas inte avdrag enligt 76 § från förmånslåtarens pension.

87 §

Förmåner som dras av från familjepension

Från familjepension avdras en familjepension eller ersättning som motsvarar förmånerna enligt 76 §. Familjepensionens belopp räknas ut på nytt, om förmånstagaren beviljas familjepension som motsvarar en primär förmån eller familjepension enligt arbetspensionslagarna och från familjepension enligt denna lag har avdra-

gits en primär förmån. I övrigt iakttas i tillämpliga delar 76 och 77 §.

88 §

Minskning av efterlevandepension

När efterlevandepension fastställs beaktas den efterlevande makens arbetspensioner. Den efterlevande makens pensioner beaktas utan att från dem dras av de primära förmåner som avses i 76 §, och den efterlevande makens delinvalidpension beaktas till ett belopp som motsvarar full invalidpension. Dessutom beaktas en förmån som motsvarar ovan nämnda pension och som betalas eller borde betalas till den efterlevande maken från utlandet eller på basis av anställning vid en institution inom Europeiska gemenskaperna eller en internationell organisation.

Har den efterlevande maken vid förmånslåtarens död fyllt 65 år eller får den efterlevande maken pension som nämns i 1 mom., minskas efterlevandepensionen räknat från ingången av kalendermånaden efter förmånslåtarens död. I annat fall minskas efterlevandepensionen räknat från ingången av den sjunde kalendermånaden efter förmånslåtarens död. Om likväl barn, som har rätt till barnpension efter förmånslåtarens död bodde i samma hushåll som denne och den efterlevande maken, minskas efterlevandepensionen inte förrän barnet eller, om det finns flera barn som har rätt till barnpension, det yngsta barnet fyller 18 år.

Om den efterlevande maken inte får sådan pension som avses i 1 mom., betraktas som den efterlevande makens arbetspension den pension som hade beviljats om den efterlevande maken den dag då förmånslåtarens avled eller den dag då ett i 2 mom. nämnt barn fyller 18 år hade blivit arbetsoförmögen i den mån som berättigar till full invalidpension (*efterlevande makes kalkylerade pension*). Om den efterlevande maken har arbetat utomlands eller varit anställd av en institution inom Europeiska gemenskaperna eller av en internationell organisation, betraktas som den efterlevande makens arbetspension den kalkylerade pension som den efterlevande maken skulle

ha beviljats om hans eller hennes arbete som räknas till den försäkringstid som grundar sig på en anställning utomlands, vid en institution inom Europeiska gemenskaperna eller i en internationell organisation hade omfattats av denna lag.

Ger pensionsanstalten uppgifter om beloppet av den efterlevande makens kalkylerade pension till någon annan pensionsanstalt för fastställande av efterlevandepensionen enligt någon annan pensionslag, har den efterlevande maken på begäran rätt att av pensionsanstalten få ett beslut om beloppet av den kalkylerade pensionen.

89 §

Grund för minskning av efterlevandepension samt belopp

Efterlevandepensionen minskas, om den efterlevande makens i 88 § avsedda pensioner överstiger grunden för minskningen av pensionen. Grunden för minskningen av pensionen är 649,69 euro per månad, om förmånslåtarens enligt 84 § beräknade pension och pensionerna enligt arbetspensionslagarna tillsammans överstiger nämnda belopp. Grunden för minskningen utgörs av det sammanlagda beloppet av de nämnda pensionerna, om detta belopp överstiger 324,77 euro men inte 649,69 euro. I övriga fall är grunden för minskningen 324,77 euro.

Minskningen av pensionen är 50 procent av skillnaden mellan den efterlevande makens i 88 § avsedda pensioner och grunden för minskningen av pensionen. Har den efterlevande maken rätt också till någon annan familjepension än den som avses i denna lag och som motsvarar pension enligt arbetspensionslagarna, avdras från efterlevandepensionen enligt denna lag ett belopp som utgör en lika stor del av det nämnda avdraget som efterlevandepensionen enligt denna lag utgör av alla de ovan nämnda familjepensionerna.

När grunden för minskningen av pensionen fastställs beaktas en förmån som motsvarar de i 1 mom. nämnda arbetspensionerna och som betalas på basis av en anställning utomlands eller vid en institution inom Europeiska gemenska-

perna eller i en internationell organisation på det sätt som föreskrivs i 88 § 1 och 3 mom.

90 §

Minskning av efterlevandepension i särskilda fall

När efterlevandepensionen minskas beaktas på ansökan av den efterlevande maken i stället för arbetspensionerna den efterlevande makens genomsnittliga förvärvsinkomster och på dem grundade förmåner samt delinvalidpension, om

1) den efterlevande maken inte får arbetspension på grundval av eget arbete eller om den efterlevande maken får delinvalidpension,

2) den efterlevande maken har ansökt om detta inom fem år efter förmånslåtarens död eller då efterlevandepensionen minskas för första gången, och

3) de nämnda förvärvsinkomsterna och på dem grundade förmåner samt delinvalidpensionen, då 60 procent av förvärvsinkomsterna beaktas, tillsammans är minst 25 procent mindre än den pension som har fastställts för den efterlevande maken i enlighet med 88 §.

Den genomsnittliga förvärvsinkomst som avses i 1 mom. räknas ut på grundval av den efterlevande makens inkomster under sex månader före ansökan, och minskningen av pensionen på det sätt som avses i 1 mom. görs tidigast från ingången av denna retroaktiva period.

91 §

Justerings av efterlevandepension

Efterlevandepensionen justeras om det i den efterlevande makens förhållanden sker en sådan förändring att villkoren i 90 § 1 mom. inte längre uppfylls. Dessutom justeras efterlevandepensionen, om den efterlevande maken beviljas pension enligt arbetspensionslagarna i någon annan form än deltidspension.

När efterlevandepensionen justeras används samma grund för minskning av pensionen som då efterlevandepensionen minskades för första gången.

94 §

Beviljande av familjepension för viss tid

Kan någon utredning om förmånslåtarens död inte läggas fram, men det är sannolikt att förmånslåtarens har avlidit genom drunkning, genom någon annan olycka eller av någon annan därmed jämförbar orsak, kan familjepension beviljas för viss tid.

När familjepension beviljas för viss tid i enlighet med 1 mom. dras förmånslåtarens arbetspension in den dag familjepensionen börjar.

95 §

När rätten till familjepension upphör

Rätten till efterlevandepension upphör om den efterlevande maken ingår nytt äktenskap före fyllda 50 år.

— — — — —

96 §

Engångsbetalning av efterlevandepension

Till en efterlevande make vars efterlevandepension enligt 95 § 1 mom. upphör, betalas i ett för allt ett belopp som är lika stort som efterlevandepensionen för tre år hade varit. Grund för beloppet är den månadspension som senast har utbetalats eller, om pensionsanstalten är sista pensionsanstalt enligt 7 kap., det sammanlagda beloppet av de pensioner pensionsanstalten betalat per månad.

97 §

Ny uträkning av familjepension

Familjepensionens belopp räknas ut på nytt då en efterlevande make eller ett barn upphör att vara förmånstagare eller då antalet förmånstagare ändras. Familjepensionens belopp och dess fördelning mellan förmånstagarna justeras vid ingången av den kalendermånad som följer på förändringen.

Familjepensionens belopp justeras också då en engångsförhöjning i enlighet med 72 §

2 mom. läggs till den invalidpension som ligger till grund för familjepensionen. Härvid justeras familjepensionen vid samma tidpunkt som den då engångsersättningen läggs till.

Har utbetalningen av en förmånstagares familjepension avbrutits eller skall en förmånstagares familjepension minskas, gäller avbrytandet eller minskningen denna förmånstagares andel av familjepensionen.

98 §

Ansökan om pension

En pensionsansökan anses vara gjord den dag den anlänt till den kommunala pensionsanstalten, någon sådan myndighet eller pensionsanstalt som handhar pensionsskydd och som nämns i en arbetspensionslag eller till Pensionsskyddscentralen eller till ett ombud som pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen har beordnat för ändamålet.

Närmare bestämmelser om de blanketter och intyg som behövs för ansökan om pension utfärdas vid behov genom förordning av inrikesministeriet.

99 §

Utredning om hälsotillståndet

Den som ansöker om invalidpension är skyldig att på förordnande av pensionsanstalten för utredning av nedgången i arbetsförmågan låta undersöka sig hos en av pensionsanstalten namngiven legitimerad läkare eller på en rehabiliteringsanstalt eller en undersökningsinrättning som anvisas av pensionsanstalten. Pensionsanstalten är skyldig att ersätta sökanden för skäliga kostnader för undersökningen och eventuella resor. Om sökanden utan godtagbart skäl vägrar låta sig undersökas, får pensionsansökan avgöras med stöd av sådan utredning som pensionsanstalten har tillgång till.

100 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Den kommunala pensionsanstaltens beslut delges genom att beslutet sänds per post till mottagaren under den adress han eller hon har uppgett eller beslutet delges maskinellt så som bestäms i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). I fråga om maskinell underskrift av beslutet gäller vad som bestäms i den nämnda lagen.

104 §

Arbete som omfattas av arbetspensionslagar för den offentliga sektorn och arbetspensionslagar för den privata sektorn

Om den återstående tiden beaktas när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 103 § den pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller inom den privata sektorn där pensionsskyddet för den anställde hade ordnats vid utgången av kalenderåret före året för pensionsfallet eller senast därförinnan.

Vad som i 1 mom. och i 103 § bestäms om sista pensionsanstalt tillämpas inte på invalidpension, om pensionsskyddet för den anställde vid utgången av kalenderåret före året för pensionsfallet eller senast därförinnan har ordnats i en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och den anställde har inkomster enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om sjömanspensioner (/) till ett belopp av sammanlagt minst 12 566,70 euro under de två kalenderåren före året för pensionsfallet. Vad som i 1 mom. och i 103 § bestäms om sista pensionsanstalt tillämpas inte heller på invalidpension, om den anställde har en fortlöpande kommunal anställning som börjat under året för pensionsfallet och hans eller hennes pensionsskydd vid utgången av kalenderåret före året för pensionsfallet eller senast därförinnan hade ordnats i en pensionsanstalt inom den privata sektorn eller i någon annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn.

Om deltidspension beviljas samtidigt i enlighet med såväl denna lag som någon annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn, tillämpas inte vid behandlingen av pensionen vad som i 103 § föreskrivs om sista pensionsanstalt.

105 §

Förhandlingsskyldighet

Om den kommunala pensionsanstalten i egen-
skap av sådan sista pensionsanstalt som avses i
detta kapitel avgör rätten till invalidpension med
stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten och om den må-
natliga pensionen från en pensionsanstalt inom
den privata sektorn är större än 688,02 euro,
skall den kommunala pensionsanstalten före be-
slutet begära att pensionsanstalten inom den pri-
vata sektorn ger en bedömning av pensionssö-
kandens arbetsförmåga. Om den kommunala
pensionsanstalten och pensionsanstalten inom
den privata sektorn då är av olika åsikt om pen-
sionssökandens arbetsförmåga, tillämpas inte på
pensionsskydd enligt pensionslagarna för den
privata sektorn vad som i 103 § 1 mom. bestäms
om sista pensionsanstalt.

106 §

*Utbetalande pensionsanstalt såsom sista pen-
sionsanstalt*

En pensionsanstalt inom den privata eller den
offentliga sektorn som betalar ut ålders-, inva-
lid- eller deltidspension till pensionstagaren be-
traktas som sista pensionsanstalt när pensionsta-
garen beviljas ålderspension. En pensionsan-
stalt som betalar invalid- eller arbetslöshetspen-
sion betraktas som sista pensionsanstalt även när
pensionstagaren beviljas invalidpension, om inte
något annat följer av 104 § 2 mom. Vid behand-
ling av ett ärende som gäller invalidpension som
beviljas efter deltidspension bestäms den sista
pensionsanstalten dock i enlighet med 103 och
104 §.

107 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt

— — — — —
Pensionsanstalter inom arrangemanget med
sista pensionsanstalt kan komma överens om att
arrangemanget med sista pensionsanstalt skall
iaktas även i de situationer som avses i 104 §
2 och 3 mom. eller i andra situationer där det inte
enligt en bestämmelse i lag skall iaktas. Pen-
sionssökanden skall underrättas om vilken pen-
sionsanstalt som sköter hans eller hennes pen-
sionsärende.

108 §

Utbetalning av pension

En pension enligt denna lag betalas till den
pensionstagare som har beviljats pensionen, om
inte något annat bestäms i lag.

Pensionen utbetalas månatligen den dag som
den kommunala pensionsanstalten har bestämt
genom det penninginstitut som pensionstagaren
uppgivit och som är verksamt i Finland. Pensio-
nen kan även betalas till pensionstagarens konto
utomlands.

110 §

*Retroaktiv betalning och preskription av pen-
sionsfordran*

— — — — —
Famijepension, deltidspension och arbetslös-
hetspension kan betalas retroaktivt för sex måna-
der innan ansökan gjordes. Av giltigt skäl kan
famijepension och arbetslöshetspension betalas
retroaktivt även för längre tid.

— — — — —
Rätten till en förmån enligt denna lag preskri-
beras fem år efter den dag då pensionen borde ha
utbetalats, om inte preskriptionen har avbrutits
innan dess. Från detta avbrytande av preskrip-
tionstiden börjar en ny fem års preskriptionstid
löpa. Preskriptionen avbryts på det sätt som fö-
reskrivs i 10 eller 11 § i lagen om preskription av
skulder (728/2003). Preskriptionstiden kan för-

längas på det sätt som föreskrivs i 11 § 3 mom. i den nämnda lagen.

112 §

När utbetalningen av full invalidpension börjar

Full invalidpension betalas, om inte något annat bestäms i denna paragraf, tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken den i 12 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen avsedda primärtiden för dagpenningen går ut.

Full invalidpension betalas från ingången av den kalendermånad som följer efter att arbetsoförmågan inträtt, om

1) pensionsansökan har gjorts innan Folkpensionsanstalten har fastställt primärtiden för sjukdagpenningen och det före utgången av den andra kalendermånad som följer på pensionsansökan inte har beviljats sådan dagpenning som skall betalas för minst en månad utan avbrott och som hänför sig till tiden efter att arbetsoförmågan inträtt, eller om

2) dagpenningsansökan som hänför sig till tiden efter att arbetsoförmågan inträtt har avslagits och den anställde inte har beviljats sådan dagpenning som skall betalas för minst en månad utan avbrott och som hänför sig till tiden efter avslaget.

— — — — —

114 §

Retroaktivt beviljad invalidpension

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före ansökan.

Om invalidpension beviljas retroaktivt, betalas pension inte för den tid för vilken pensionsstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt en arbetspensionslag eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring eller lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Beviljas invalidpension retroaktivt i enlighet med 112 mom. 2 mom. eller såsom delinvalidpension och har för samma tid betalats dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, skall pensionen utbetalas endast till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenning som betalats för samma tid.

115 §

Engångsbetalning

Den kommunala pensionsanstalten kan betala ut ålderspension, familjepension och full invalidpension som ett engångsbelopp, om pensionsbeloppet före avdraget för en primär förmån enligt 76 och 77 § understiger 20 euro i månaden. Om pensionsanstalten betalar ut invalidpension som beviljats tills vidare som ett engångsbelopp, betalar den samtidigt ut också ålderspension som beviljas efter invalidpensionen som ett engångsbelopp. Engångsbeloppet beräknas enligt grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet och som avses i 114 § 6 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Om beloppet av den pension som avses i 1 mom. är minst 20 men högst 50 euro per månad, kan den kommunala pensionsanstalten betala ut pensionen som ett engångsbelopp, om pensionstagaren har underrättats om att pensionen betalas ut som ett engångsbelopp och om pensionstagaren inte har motsatt sig detta inom en skälig tid som pensionsanstalten sätter ut.

När invalidpension betalas ut som ett engångsbelopp, betalas den retroaktiva pensionen inte till sjukförsäkringsfonden.

— — — — —

117 §

Indragning av ålderspension

En anställd kan ansöka om indragning av sin ålderspension, om han eller hon har beviljats rehabiliteringsstöd på basis av en sådan arbetsoförmåga på viss tid som när rehabiliteringsstödet beviljades har beräknats fortgå efter det att den anställde har fyllt 63 år. Indragning av ålderspensionen skall sökas inom en månad sedan

den beräknade arbetsoförmågan upphört och ålderspensionen dras in när arbetsoförmågan upphör.

119 §

När utbetalningen av pension upphör

Om pensionsanstalten har skäl att misstänka att pensionstagaren inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pension, kan pensionsanstalten avbryta utbetalningen av pensionen. En förutsättning är att pensionsanstalten har begärt en utredning av pensionstagaren om omständigheter i anslutning till pensionens belopp eller pensionsrätten, men pensionstagaren inte företar någon sådan utredning inom en skälig tid som pensionsanstalten sätter ut.

Kan någon utredning om pensionstagarens död inte läggas fram, men är det sannolikt att han eller hon har avlidit genom drunkning, genom någon annan olycka eller av någon annan därmed jämförbar orsak, kan pensionsanstalten dra in pensionen från den dag då pensionstagaren försvunnit.

120 §

Återkrav av pension som betalats till för stort belopp

Det är möjligt att helt eller delvis avstå från att återkräva en pension som betalats utan grund, om detta anses skäligt och betalningen av pensionen inte skall anses ha berott på pensionstagarens eller dennes företrädares svikliga förfarande. Pensionsanstalten kan avstå från att återkräva en pension också i sådana fall då det belopp som skall återkrävas är ringa.

En pension som betalats utan grund får återkrävas också genom att den kvittas mot kommande pensionsposter. Från den pensionspost som i varje enskilt fall skall utbetalas får dock inte utan pensionstagarens medgivande dras av mera än en sjättedel av den del av pensionsposten som återstår efter det att förskott enligt lagen

om förskottsuppbörd (1118/1996) innehållits på pensionsposten.

Beslut om återkrav av en pension som betalats utan grund skall fattas inom fem år räknat från pensionsutbetalningsdagen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § i lagen om preskription av skulder. Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem års preskriptionstid löpa. Preskriptionstiden på fem år kan förlängas på det sätt som föreskrivs i 11 § 3 mom. i den nämnda lagen.

124 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren eller sjukkassan

Har den kommunala pensionsanstalten beviljat en anställd invalidpension eller rehabiliteringspenning retroaktivt och har arbetsgivaren för samma tid till honom eller henne betalat lön för sjukdomstiden, betalas pensionen eller rehabiliteringspenningen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren, likväl högst till det belopp som utbetalats i lön för samma tid. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalar, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Har en anställd i stället för invalidpension beviljats ålderspension retroaktivt på det sätt som avses i 32 § 2 mom. från ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnåddes och har arbetsgivaren för samma tid till honom eller henne betalat lön för sjukdomstiden, betalas pensionen för denna tid med arbetsoförmåga på ansökan till arbetsgivaren högst till det belopp som betalats i lön för samma tid.

Har pensionsanstalten beviljat en anställd invalidpension retroaktivt eller ålderspension i de fall som avses i 2 mom. och har arbetsgivaren för

samma tid till honom eller henne betalat lön för uppsägningstid i stället för lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som betalats i lön för samma tid.

Betalar arbetsgivaren lön till en anställd för samma tid som den för vilken den anställde får rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg, betalas rehabiliteringspenningen och invalidpensionen och därtill anslutet rehabiliteringstillägg för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som betalats i lön för samma tid.

Pensionen, rehabiliteringspenningen eller rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren eller sjukkassan till den del betalning med stöd av 125 § 1, 3 eller 4 mom. skall ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren eller sjukkassan med stöd av någon annan lag har fått ersättning för lön som de betalat.

125 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmåner till sjukförsäkringsfonden

Beviljas full invalidpension retroaktivt enligt 112 § 1 mom. för samma tid för vilken dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats, betalas pensionen till sjukförsäkringsfonden till den del den motsvarar dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som betalats för samma tid.

Beviljas rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg retroaktivt för samma tid för vilken dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats till den anställde, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del deras belopp motsvarar dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som betalats för samma tid.

Beviljas en person ålderspension retroaktivt för samma tid för vilken han eller hon har fått dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas pensionen till sjukförsäkringsfonden till den del den motsva-

rar beloppet av dagpenning eller partiell sjukdagpenning som betalats för samma tid.

126 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten och en arbetslöshetskassa

Har en pensionstagare fått arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för den tid för vilken han eller hon beviljas pension retroaktivt, skall den kommunala pensionsanstalten på yrkande av Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan till den del pensionen motsvarar beloppet av arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd, utbildningsstöd eller utbildningsdagpenning som har betalats för samma tid.

Har en pensionstagare tillfälligt fått av Folkpensionsanstalten utbetald pension enligt 45 § 2 mom. i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 1 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978) för den tid för vilken han eller hon på grund av besvär som avses i 153 § beviljas pension retroaktivt, skall pensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av pension eller pension och bostadsbidrag som Folkpensionsanstalten utbetalat till ett för stort belopp för samma tid. Förfarandet kan vara detsamma, om pensionsanstalten på grund av besvär som avses i 153 § fortsätter utbetalningen av det beviljade rehabiliteringsstödet retroaktivt eller om pensionstagaren har fått pension enligt folkpensionslagen eller pension och bostadsbidrag för den tid för vilken den kommunala pensionsanstalten i enlighet med 162 § rättar ett tidigare beslut eller annars justerar beloppet av beviljad pension eller efter ett beslut om rättelse beviljar förlängning av rehabiliteringsstödet retroaktivt eller beviljar förmånstagaren familjepension enligt denna lag.

Pensionen betalas dock inte till Folkpensionsanstalten för att ersätta bostadsbidrag som betalats till ett för stort belopp, om samtidigt inte betalas retroaktiv pension för ersättande av den pension som Folkpensionsanstalten betalat till ett för stort belopp.

Har en pensionstagare fått studiepenning, vuxenstudiepenning eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994) för den tid för vilken han eller hon retroaktivt beviljas annan pension än delinvalidpension, skall pensionsanstalten på yrkande av Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av studiestöd som har betalats för samma tid.

127 §

Betalning av pension till organ inom socialvården

Har en pensionstagare fått förskott enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997), betalas pension eller en del därav som beviljas retroaktivt på anhållan av det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) till organet för att ersätta redan lämnat utkomststöd.

128 a §

Utbetalningsordning för pension

Om pension skall betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

- 1) till sjukförsäkringsfonden enligt 125 §,
- 2) som obetalda försäkringsavgifter till pensionsanstalten enligt 120 § 1 mom. i lagen om pension för företagare (/) eller till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 28 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (/),

3) till pensionsanstalten som återkrav av pension som betalats utan grund enligt 120 §,

4) till arbetsgivaren eller sjukkassan enligt 124 §,

5) till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten enligt 126 § 1 mom.,

6) till Folkpensionsanstalten enligt 126 § 2 mom.,

7) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 127 § 1 mom.,

8) till en kommun eller en samkommun enligt 127 § 2 mom.,

9) till Folkpensionsanstalten enligt 126 § 4 mom.,

10) till Patientförsäkringscentralen enligt 9 § i patientskadlagen (585/1986),

11) en betalning utan grund till en anstalt i ett EU- eller EES-land och till Schweiz enligt artikel 111.1 i rådets förordning (EEG) nr 574/72 gällande tillämpningen av EG:s förordning om social trygghet,

12) till en utökningsmyndighet enligt 4 kap. 7 § i utökningslagen (37/1895),

13) en betalning utan grund av annan förmån än pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land och till Schweiz enligt artikel 111.2 och 111.3 i rådets förordning (EEG) nr 574/72 gällande tillämpningen av EG:s förordning om social trygghet,

14) en betalning utan grund av pension och annan förmån till en anstalt i ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet enligt bestämmelserna i överenskommelsen om social trygghet, samt

15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 127 § 3 mom.

129 §

Överföring och pantsättning av pension

En pension enligt denna lag får inte överföras på någon annan. Ett avtal som avser pantsättning av pension är ogiltigt.

Kostnadsersättning som betalas enligt denna lag får inte utmätas.

131 §

Medlemssamfundens betalningsandelar

Den kommunala pensionsanstaltens utgifter fördelas för varje finansår på medlemssamfundet. Den del av kostnaderna som pensionsanstaltens delegation slagit fast fördelas i förhållande till de sammanlagda beloppen av de i 68 § avsedda arbetsinkomsterna för personer som omfattas av denna lag. Delegationen kan även besluta att fördela en del av kostnaderna i förhållande till de sammanlagda beloppen av sådana pensioner eller delar av pensioner enligt denna lag som betalats på basis av anställningar hos respektive medlemssamfund.

132 §

Tillsynsavgift, justitieförvaltningsavgift och betalningsandelar för tilläggspensionsskydd

Till de utgifter som avses i 131 § 1 mom. räknas även den tillsynsavgift som fastställs med stöd av 1 § 1 mom. i lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen (479/1944) samt justitieförvaltningsavgiften enligt 16 § i lagen om besvärnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005).

133 §

Löntagarnas pensionsavgift

Pensionsavgiften utgör en sådan andel av de inkomster som enligt 68 § skall beaktas i pensionen som motsvarar pensionsavgiftsprocentsatsen enligt 153 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Medlemssamfundet är skyldiga att i samband med löneutbetalningen innehålla den avgift som avses i 1 och 2 mom. och redovisa den till den kommunala pensionsanstalten. Avgiften är en del av medlemssamfundets förskottsbetalning.

Om löntagarens pensionsavgift på grund av ett uppenbart fel inte har innehållits i samband med löneutbetalningen, kan medlemssamfundet innehålla avgiften i samband med högst de två därpå följande löneutbetalningarna.

Har till en anställd i samband med löneutbetalningen inte betalats tillräcklig penninglön för innehållning av löntagarens pensionsavgift och intjänar den anställda dock pensionsskydd, kan medlemssamfundet innehålla löntagarens pensionsavgift inom ett år i samband med följande löneutbetalningar.

Medlemssamfundet skall på en anställds yrkande till den anställda återbetala löntagares pensionsavgift som har innehållits utan grund eller den del av avgiften som överstiger löntagarens lagstadgade pensionsavgift.

134 §

Indrivning av avgift och preskription av avgiftsfordran

Den kommunala pensionsanstalten skall fastställa en avgift som baserar sig på denna lag inom fem år från det att fordran uppkom. Avgiftsfordran anses uppstå på förfallodagen för en slutlig avgift enligt denna lag. En avgift som fastställts med stöd av denna lag samt en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen får utsökas utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

Återbetalningen av en avgift eller löntagares pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas när fem år förflutit från den dag då avgiften betalades eller löntagarens pensionsavgift innehölls, om preskriptionen inte har avbrutits innan dess. Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem års preskriptionstid löpa. Preskriptionen avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § i lagen om preskription av skulder. Preskriptionstiden på fem år kan förlängas på det sätt som föreskrivs i 11 § 3 mom. i den nämnda lagen.

144 §

Pensionsanstaltens rätt att få uppgifter

Den kommunala pensionsanstalten och en besvärinstans enligt denna lag har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter

1) av försäkrings- och pensionsanstalter som verkställer lagstadgad försäkring, av myndigheter och andra instanser på vilka tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och av privata arbetsgivare få de uppgifter som är nödvändiga för ordnandet av pensionsskydd och avgörandet av ett anhängigt pensionsärende eller som i övrigt är nödvändiga för fullgörandet av åligganden enligt denna lag, EG:s förordning om social trygghet eller dess tillämpningsförfordning eller enligt en överenskommelse om social trygghet,

2) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter samt av den som verkställer rehabilitering och av andra verksamhetsenheter för social- och hälsovården samt av den som producerar socialservice och av vårdinrättningar på begäran få av dessa avgivna utlåtanden och övriga för fullgörandet av de åligganden som avses i 1 punkten nödvändiga uppgifter ur pensionssökandens journalhandlingar samt om hans eller hennes rehabilitering, hälsotillstånd, vård samt arbetsförmåga, om inte sökanden själv lämnar uppgifterna i fråga.

Pensionsanstalten och en besvärinstans enligt denna lag har rätt att få uppgifterna enligt 1 mom. avgiftsfritt. Om uppgifterna behövs i en viss form och detta förorsakar den som lämnar ut uppgifterna betydande merkostnader, skall kostnaderna dock ersättas.

Uppgifter som avses i denna paragraf får sökas med hjälp av teknisk anslutning utan samtycke av den vars intressen tystnadsplikten är avsedd att skydda.

145 §

Pensionssökandens och pensionstagarens skyldighet att lämna uppgifter

Den som får deltidspension är skyldig att underrätta pensionsanstalten om

4) han eller hon är frånvarande från arbetet mera än sex veckor utan avbrott, om frånvaron inte beror på semester eller sådan sjukdom på basis av vilken deltidspensionstagaren får dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, lön för sjukdomstid, dagpenning som grundar sig på bestämmelserna i lagen om olycksfallsförsäkring eller ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om trafikförsäkring,

5) förändringar i företagarkerksamheten,

6) att en ny arbetspension eller en motsvarande förmån som beviljats i ett EU- eller EES-land börjar, samt

7) att en primär förmån börjar eller förändras.

Oberoende av pensionstagarens skyldighet att lämna upplysningar enligt 2—5 mom. kan pensionsanstalten av pensionstagaren kräva en utredning om de omständigheter som nämns i 2—5 mom. samt om andra motsvarande omständigheter som påverkar pensionsbeloppet och pensionsrätten, om det finns anledning att misstänka att det har inträffat förändringar i dessa omständigheter.

148 §

Pensionsanstaltens rätt att lämna uppgifter

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har den kommunala pensionsanstalten rätt att, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, lämna uppgifter som grundar sig på verkställigheten av denna lag enligt följande:

1) till en behörig myndighet och ett behörigt organ får utlämnas de uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av åligganden enligt

EG:s förordning om social trygghet eller en överenskommelse om social trygghet,

2) till Pensionsskyddscentralen och de pensionsanstalter som sköter verkställigheten av i 3 § 1 mom. och 2 mom. 2—7 punkten i lagen om pension för arbetstagare nämnda lagar och pensionsstadgor och som med stöd av lag har rätt att få dessa uppgifter av arbetsgivaren, av en instans som nämns i 144 § eller av Pensionsskyddscentralen får utlämnas uppgifter som den kommunala pensionsanstalten fått med stöd av 144 och 146 §,

3) sådana uppgifter om pension, pensionsrätt eller försäkring som erhållits från Pensionsskyddscentralen eller en pensionsanstalt som sköter verkställigheten av i 3 § 1 mom. och 2 mom. 2—7 punkten i lagen om pension för arbetstagare nämnda lagar och pensionsstadgor får utlämnas till Folkpensionsanstalten eller en annan sådan mottagare som har rätt att få dessa uppgifter med stöd av lag,

7) till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse som sköter tilläggspensionsskyddet får, för den löpande skötseln av en icke-formbunden pensionsförsäkring som avses i 9 § och som ett medlemssamfund ordnar eller frivilligt gruppstilläggspensionsskydd som en privat arbetsgivare ordnar och som hänför sig till pensionsskyddet enligt lagen om pension för arbetstagare, i fråga om anställda utlämnas namn- och adressuppgifter, personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och de faktorer som påverkar pensionens belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som nämns i denna punkt,

149 §

Teknisk anslutning

Den kommunala pensionsanstalten har, utöver det som bestäms i 29 § 3 mom. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, rätt att öppna en teknisk anslutning

1) för en sammanslutning eller inrättning som verkställer lagstadgad socialförsäkring och för

en besvärinstans som avses i denna lag till sådana uppgifter i sina personregister som sammanslutningen, inrättningen eller instansen med stöd av denna eller någon annan lag har rätt att få för verkställigheten av sina uppgifter,

2) för en myndighet som har hand om verkställigheten av åligganden enligt EG:s förordning om social trygghet eller en överenskommelse om social trygghet till sådana uppgifter som myndigheten har rätt att få enligt 148 § 1 mom. 1 punkten,

3) för myndigheter eller organ som nämns i 148 § 1 mom. 2, 3 och 6 punkten för utlämnande av uppgifter som avses i nämnda punkter,

Med hjälp av teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också hämtas sekretessbelagda uppgifter utan samtycke av den vars intressen sekretessen är avsedd att skydda.

151 §

De anställdas och de pensionssökandes rätt att få uppgifter

Den kommunala pensionsanstalten skall på den anställdes begäran till honom eller henne lämna ut de uppgifter som pensionsanstalten har om den anställdes rätt till pension. Angående en parts rätt att få information, rätt att ta del av en handling som gäller parten själv samt rätt att kontrollera sådana uppgifter om sig själv som införts i ett register gäller i övrigt det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i personuppgiftslagen (523/1999).

Den kommunala pensionsanstalten skall på förhand genom en pensionsansökningsblankett eller på något annat motsvarande sätt informera en pensionssökande om varifrån uppgifter om honom eller henne kan inhämtas och vart uppgifterna i regel kan lämnas ut.

153 §

Sökande av ändring

Ändring i den kommunala pensionsanstaltens beslut i pensionsärenden söks genom besvär hos

besvärsnämnden för arbetspensionsärenden. Bestämmelser om nämnden och dess medlemmar finns i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden.

Ändring i beslut av besvärsnämnden för arbetspensionsärenden söks genom besvär hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Bestämmelser om försäkringsdomstolen finns i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003).

Ändring i beslut av den kommunala pensionsanstalten i andra ärenden än pensionsrättsärenden får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets pensionsanstalten har sin hemort.

På en beslutssammanställning som den kommunala pensionsanstalten har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslut. När den kommunala pensionsanstaltens beslut ingår i en beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 103 § 2 mom., söks ändring och behandlas besvärssärendet enligt vad som föreskrivs i en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall skall den andra pensionsanstalten inom den offentliga sektorn eller pensionsanstalten inom den privata sektorn, till den del besvärerna gäller pensionskydd enligt denna lag, begära utlåtande om besvärerna av den kommunala pensionsanstalten. Utlåtande begärs inte om besvärerna enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

154 §

Besvärsrätt

Parterna har besvärsrätt i ärenden som gäller pensionsbeslut och förhandsbeslut.

I fråga om beslut av den kommunala pensionsanstalten i andra ärenden än pensionsrättsärenden har parterna och medlemssamfundet besvärsrätt.

Den som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag kan yrka rättelse av den pensionsavgift som medlemssamfundet tagit ut hos honom

eller henne med stöd av 133 §. Vid sökande av ändring i ett beslut som den kommunala pensionsanstalten meddelat till följd av ett rättelseyrkande iakttas i tillämpliga delar 153 § 3 mom.

155 §

Sökande av ändring i det sammanfattande meddelandet om EU-beslut

En part som har varit försäkrad i två eller flera EU-länder och som är missnöjd med en pensionsanstalts beslut enligt denna lag, får söka ändring i beslutet efter att ha fått det sammanfattande meddelande som avses i artikel 48 i rådets förordning (EEG) nr 574/72 gällande tillämpningen av EG:s förordning om social trygghet, till vilket meddelande fogats alla EU-länders beslut. Ändring i pensionsanstaltens beslut om förutsättningarna för erhållande av invalidpension söks dock enligt vad som föreskrivs i denna lag.

157 §

Besvärstid

Besvärstiden är 30 dagar från delfäendet av beslutet. Beslut av den kommunala pensionsanstalten och besvärsnämnden för arbetspensionsärenden får delges en part med posten. Om inte något annat visas i samband med besvärerna, anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress som han eller hon uppgivit. Pensionsombudets besvärstid räknas från tidpunkten för beslutet.

159 §

Pensionsanstaltens själv rättelse

Om pensionsanstalten inte kan rätta ett genom besvär överklagat beslut på det sätt som anges i 2 mom., skall den inom 30 dagar efter besvärstidens utgång tillställa besvärsnämnden för arbetspensionsärenden besvärsskriften och sitt utlåtande för behandling. Om besvärerna gäller

nämndens beslut, skall besvärsskriften och utlåtandet inom samma tid tillställas försäkringsdomstolen för behandling. Pensionsanstalten kan då genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om ärendet redan tillställts besvärsmyndigheten, skall pensionsanstalten omedelbart underrätta myndigheten om det interimistiska beslutet. Ändring i interimistiska beslut får inte sökas. Pensionsombudets besvär skall alltid tillställas besvärsmyndigheten för behandling.

160 §

Sökande av ändring i beslutssammanställning

Gäller besvär över beslutssammanställningen enbart bedömning av arbetsförmågan och godkänner den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sista pensionsanstalt de yrkanden som framförts i den besvärsskrift som tillställts den, skall den ge en ny, rättad beslutssammanställning. Om den inte rättar beslutssammanställningen, tillämpas det förfarande som föreskrivs i 159 § 3 och 4 mom. Är det fråga om en situation som avses i 105 § och godkänner pensionsanstalten inom den privata sektorn inte ändringssökandens yrkanden, skall den kommunala pensionsanstalten hänskjuta besvären till den del de gäller beslut av pensionsanstalten inom den privata sektorn till besvärsnämnden för arbetspensionsärenden, och i fråga om besvären iakttas det förfarande som föreskrivs i 9 kap. i lagen om pension för arbetstagare.

När ett ärende som gäller besvär över en beslutssammanställning behandlas i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden eller försäkringsdomstolen eller när det är fråga om att till förmån för pensionstagaren undanröja eller rätta en beslutssammanställning som vunnit laga kraft eller när det i beslutssammanställningen förekommer ett sådant fel som avses i 163 § skall denna lag tillämpas, om inte något annat föreskrivs i lagen om försäkringsdomstolen.

161 §

Verkställighet av beslut

Den kommunala pensionsanstaltens beslut skall, trots att ändring har sökts, iakttas till dess ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Ett lagakraftvunnet beslut av pensionsanstalten och besvärsnämnden för arbetspensionsärenden får verkställas såsom en lagakraftvunnen dom i tvistemål.

162 §

Undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut om pension vilket den kommunala pensionsanstalten gett med stöd av denna lag grundar sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt, kan besvärsnämnden för arbetspensionsärenden på framställning av den kommunala pensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Ansökan om undanröjande av ett beslut skall göras inom fem år från det att beslutet har vunnit laga kraft. Av synnerligen vägande skäl kan ett beslut undanröjas på ansökan som gjorts även efter utgången av den föreskrivna tiden. Besvärsnämnden för arbetspensionsärenden skall bereda parten tillfälle att bli hörd innan ärendet avgörs.

Om ett lagakraftvunnet beslut som besvärsnämnden för arbetspensionsärenden gett med stöd av denna lag grundar sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt, kan försäkringsdomstolen på framställning av den kommunala pensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha hört de övriga parterna, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Försäkringsdomstolen skall bereda parten tillfälle att bli hörd innan ärendet avgörs. På de grunder som nämns ovan kan försäkringsdomstolen också undanröja sitt eget beslut och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt.

Om den kommunala pensionsanstalten yrkar att ett beslut skall undanröjas kan den, till dess ärendet avgjorts på nytt, tillfälligt inställa utbetalningen av en pension eller betala ut pensionen i enlighet med sin framställning.

Besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan till prövning ta upp besvär som anlänt efter besvärstidens utgång, om ändring av vägande skäl inte sökts inom föreskriven tid.

Pensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller bevilja förmånen till ett större belopp än tidigare. Även besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande vid behandlingen av ett besvärssärende. Ändring i beslutet får sökas så som bestäms i 156 och 157 §.

167 a §

Beslut om beloppet av teoretisk pension

Om en anställd har arbetat i ett eller flera EU- eller EES-länder och den anställda ansöker om folkpension, har han eller hon rätt att på begäran få ett beslut om det belopp av den teoretiska pensionen som pensionsanstalten meddelar Folkpensionsanstalten för beräkning av hans eller hennes folkpension.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Vid en bedömning av huruvida det inkomstvillkor som avses i 17 § 1 mom. 2 punkten har uppfyllts, beaktas arbetsinkomsterna för fem kalenderår före den tidpunkt då ansökan om rehabilitering anhängiggjordes.

Om en anställd inte har arbetat i en anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner efter den 31 december 2004, räknas det särskilda tillägg till den teoretiska pensionen som avses i 40 § 5 mom. ut på basis av lönen i den anställning för vilken återstående tid eller motsvarande inkomst skall beaktas med stöd av lagen om kommunala pensioner i dess lydelse

den 31 januari 2004 vid bestämmandet av pension som beviljas för tiden före den 1 december 2005.

På en pension i fråga om vilken pensionsfallet inträffat före denna lags ikraftträdande tillämpas 76 § 5 mom. i dess lydelse vid ikraftträdandet. Från pension enligt lagen om kommunala pensioner avdras inte en sådan ersättning enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst, som grundar sig på en skada som uppkommit under kriget åren 1939—1945.

Den rätt en barnpensionstagare har till tillägg för föräldralösa barn enligt 86 § 3 mom. i dess lydelse vid ikraftträdandet skall bestämmas enligt det ovan nämnda lagrummet också när beloppet av familjepension skall justeras efter att denna lag har trätt i kraft.

En efterlevandepension som indragits på grund av att den efterlevande maken ingått ett nytt äktenskap börjar på ansökan av den efterlevande maken betalas ut på nytt enligt 95 § 1 mom. i dess lydelse vid denna lags ikraftträdande, om den efterlevande makens nya äktenskap upplöses före denna lags ikraftträdande och ansökan om att pensionen skall betalas ut på nytt sänds till pensionsanstalten inom sex månader från det att denna lag har trätt i kraft.

Den preskriptionstid om fem år som avses i 110 § 3 mom., 120 § 5 mom. och 134 § tillämpas från ingången av 2013. Åren 2007 och 2008 är den nämnda preskriptionstiden tio år, 2009 nio år, 2010 åtta år, 2011 sju år och år 2012 sex år. När preskriptionstiderna räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande.

Ansökningar som anhängiggjorts vid försäkringsdomstolen i enlighet med 162 § 1 mom. i dess lydelse vid denna lags ikraftträdande behandlas i försäkringsdomstolen.

Pension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990) samt grundbeloppet av avträdelseersättning enligt lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) och grundbeloppet av avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) eller enligt

lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) beaktas

1) som pension som medför att pensionstagarer inte har rätt till deltidspension,

2) vid bestämmandet av efterlevandepension som pension som den efterlevande maken får på basis av förvärvsarbete,

3) som pension som avses i 76 § 3 mom.,

4) som pension som avses i 106 §, och

5) som pension som avses i 52 § 1 mom., och under den tiden medför de förmåner som avses i paragrafen inte rätt till pension.

Helsingfors den 24 november 2006